

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistalenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Hagström, S. & Heinonen, T. (2019) Esteettömyyttä ei huomaa ennen kuin se puuttuu – Tampereen kehittäjäklubi kokoontui. Hippa-hanke blogi, 30.4.2019.

URL: <https://hippa.metropolia.fi/2019/04/esteettomytta-ei-huomaa-ennen-kuin-se-puuttuu-tampereen-kehittajaklubi-kokoontui/>

30/04/2019 - Tarja Heinonen

Esteettömyyttä ei huomaa ennen kuin se puuttuu – Tampereen kehittäjäklubi kokoontui

Tampereen ensimmäisessä Kehittäjäklubi-tapaamisessa 10.4. keskusteltiin älykkään palveluasumisen kehittämisestä mm. rakentamisen ja esteettömyyden näkökulmasta. Myös ravitsemus oli teemana.

Hippa-hankkeen Tampereen kehittäjäklubi käynnistettiin myöhäisen aamiaisen merkeissä TAMK:n Catering Studiolla. TAMK:n restonomiopiskelijoiden tarjoaman late breakfastin äärellä ideoitiin syksyn tulevaa innovaatiokilpailua sekä keskusteltiin asumisen ja rakentamisen kehittämisajatuksista palveluasumisen näkökulmasta. Tilaisuus kokosi paikalle Tampereen keskeisiä senioriasumisen toimijoita.

Tampereen kehittäjäklubin toiminta aloitettiin herättelemällä ajatuksia ja ideoita keväisen aamupalan äärellä.

Projektipäällikkö Tarja Heinonen avasi aamun kertomalla mistä Hippa-hankkeesta on kysymys. Hän korosti tervetulosanoissaan Hippa-hankkeen yritysten mahdollisuuksia saada yhteys loppukäyttäjiin sekä monialaisen hanketiimin etuja. Tilaisuuden toteutuksessaakin todentui oivasti TAMK:n monialaisuus, sillä Catering Studio on restonomiopiskelijoiden konkreettinen oppimisympäristö. Tarja esitteli kuulijakunnalle aamun menun rakentajat eli Catering Studion vastaavan Pilvi Torvisen sekä restonomiopiskelijät Ilona Lepokorven ja Juuso Witikan. Juuso kertoi pääkokon ominaisuudessa tarjoilupöydän antimista. Lähtökohtana menun suunnittelussa oli ollut kotimaisuus ja vähähiilisyys.

Ruoka on hoivaa ja hyvinvointia

Kehittäjäklubin paikkana ollut TAMKin Catering Studio toimii oppimisympäristönä TAMKin restonomiopiskelijoille. Inspiroiva ympäristö herätteli osallistujia keskustelemaan myös ravitsemuksen tärkeästä merkityksestä ikääntyneillä. Ruokailu ja ravitseminen ovat oleellinen osa myös palveluasumista. Siihen liittyy esimerkiksi ruokahuollon logistiikka, ravintoarvot, aliravitseminen, ruoan esille laitto sekä myös yhteistyö hoivahenkilöstön ja ravitsemushenkilökunnan välillä. Ruokailu on myös tärkeä tekijä osallisuuden mahdollistamisessa palveluasumisen asiakkaille.

Catering Studion vastaava Pilvi Torvinen sekä restonomiopiskelijat Ilona Lepokorpi ja Juuso Witikka esittelivät restonomiopiskelijöiden oppimisympäristön, Studion, toimintaa sekä aamun värikkään menun.

Catering Studion vastaava Pilvi Torvinen kertoi myös mielenkiintoisesta yhteistyöstä Atrian kanssa. Atria on järjestämässä Catering Studion kanssa ikäihmisten ravitsemukseen liittyvän koulutuksen ammattilaisille, joissa sisältönä ovat ravitsemuksellisuus ja esillepano.

Kokemuksia yrityksen suulla

Kehittäjäklubilaiset pääsivät myös konkreettisen esimerkin kautta kuulemaan, miten yritykset voivat Hippa-hankkeeseen osallistumalla hyötyä yhteiskehittämisestä tai testauksesta. Medeka Oy:n toimitusjohtaja Kalle Punto kertoi yrityksen kokemuksesta tuotteensa testauksesta Hippa-hankkeessa. Yritys oli kaikin puolin tyytyväinen testauskokonaisuuteen. Käyttäjäkokemuksen saaminen hankkeen tarjoaman testauksen kautta oli heille ensiarvoisen tärkeää ja ilman hankkeen tuomaa mahdollisuutta melkein mahdotonta. Kiitosta sai myös autenttinen testausympäristö Pirkanmaan Senioripalvelut Oy:n senioritalo Kuuselakeskus henkilökuntineen sekä asukkaineen ja asiakkaineen.

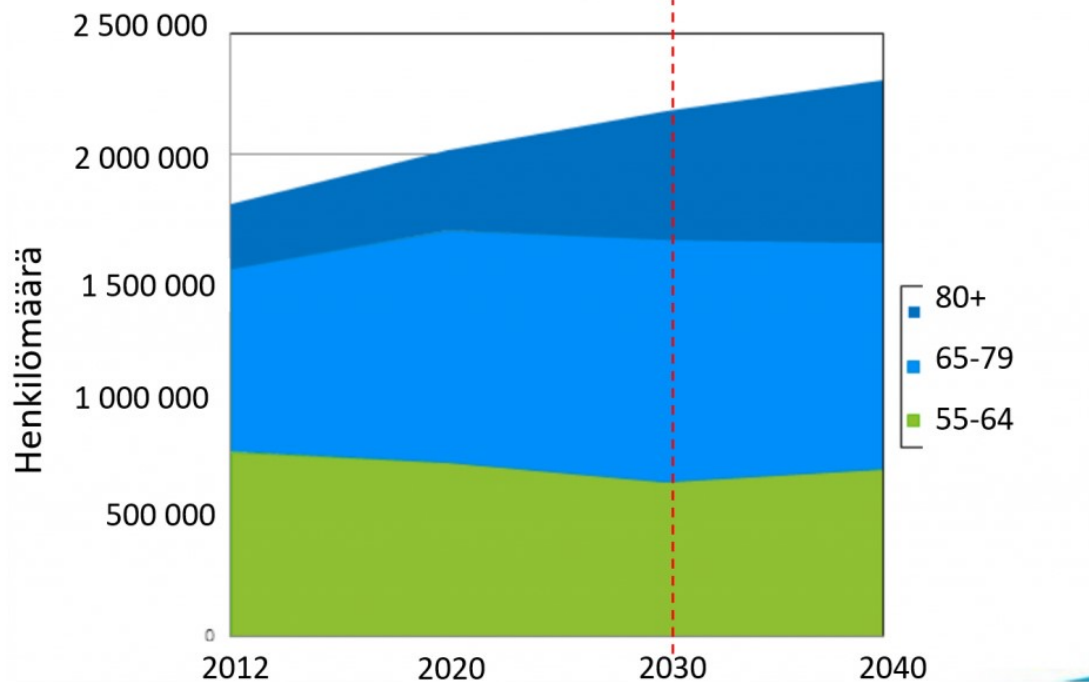
Kalle Punto Medeka Oy:stä ja projektipäällikkö Tarja Heinonen kertoivat yrityksen positiivista kokemuksesta Hippa-hankkeesta.

Kohti syksyn innovaatiokilpailua

Kehittäjäklubi-tapaamisen keskeinen teema oli tulevan syksyn innovaatiokilpailun ideoiminen ja suunnittelu yhteisvoimin. Aiheeseen herättelevänä puheenvuorona TAMKIn hanketiimin Marika Vuorenmaa Y-kampukselta kertoi hankkeen yrityksille tarjoamasta sparrauksesta, jonka kautta autetaan yritystä kasvamaan. Esimerkkinä tästä hän mainitsi kolmen Tampereen yliopiston ”lääkisopiskelijan” start up –yrityksen sparrauksen, joka on alkuvaiheessa TAMKIn osahankkeessa.

Asumiseen ja rakentamiseen liittyvä teema nähtiin sopivaksi innovaatiokilpailun teemaksi. Rakentamisessa ja toimintakykyisyyttä edistävässä elinympäristössä nähtiin paljon potentiaalia palveluasumista kehittävän yritys yhteistyön näkökulmista. Kehittäjäklubi keskusteli mahdollisista yhteistyökumppaneista ja digitaalisuuden (mm. kiinteistöautomaatio) mahdollisuuksista. Rakentaminen nähtiin laajana kokonaisuutena, johon sisältyy myös sisustaminen ja mahdolliset asumiseen liittyvät palvelut.

Väestörakenteen muutos ja asumisen ratkaisut

Ikääntyminen lisää esteettömien asuntojen kysyntää: v. 2030 mennessä tarvitaan 1 000 000 esteetöntä kotia. Tällä hetkellä niitä on vain 1/3 tästä.

Lähde: Ulkoministeriö

Elina Ritola nosti esille käytännön näkökulmia esteettömyydestä TAMKin rakennusarkkitehtiopinnoissa.

Esteettömyyttä ei huomaa ennen kuin se puuttuu”

Rakentamisen teemaa syvensi hanketiimin rakentamisen ja ympäristötekniikan lehtori Elina Ritola, joka esitteli TAMK:n esteettömyyden opetusta rakennussuunnittelun opinnoissa. Hän kertoi esteettömyyden merkityksestä asumisessa ja ikääntyessä. Aihe on mielenkiintoinen ja ajankohtainen, sillä ikääntyneiden osuuden kasvaessa väestörakenteessa lisää esteettömien asuntojen kysyntää. Tarve v. 2030 on 1 000 000 esteetöntä kotia.

Esteettömyyden kustannukset

Esteettömyys ei maksa rakennusvaiheessa esteellistä enempää (31-63 € / asuineliömetri = 2 %).

Kyse on enemmänkin suunnittelijan taidosta ratkaista tilojen liittäminen toisiinsa sekä rakennuksen sijoittaminen tontille.

Jälkeenpäin toteutettu esteettömyys on kallista. On haasteellista saada siitä hyvän näköistä ja ympäristöönsä istuvaa.

Joskus puutoksia on mahdoton korjata jälkeenpäin.

Vaikka usein esteettömyys mielletään koskettavan ikääntyneitä ja vammaisia ihmisiä, niin se voi koskettaa ketä tahansa meistä esimerkiksi onnettomuuden seurauksena. Elina Ritola nostikin tärkeän huomion esiin, että esteettömyyden huomaa usein vasta silloin, kun se puuttuu.

Kirjoittajat:

Suvi Hagström, DI, fysioterapeutti AMK, LitM, projektikoordinaattori, TAMK/TKI-palvelut

Tarja Heinonen, TtM, fysioterapeutti, TtT tohtoriopiskelija, Kehittämispäällikkö, TAMK/TKI-palvelut

Kuvat: Suvi Hagström

Kaaviot: Elina Ritola, Vanhempi lehtori, AmO, arkkitehti SAFA, Rakennettu ympäristö ja biotalous, Tampereen Ammattikorkeakoulu